

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Ab||roganda Missa || Privata Marti-||ni Lvtheri ||
Senten-||tia**

Luther, Martin

Wittembergae, 1522

VD16 L 3619

Ihesvs. Fratribvs Svis Avgvstinen. Coenobii Vuittemberg[en]sis]. Gratiam & pacem Christi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33296

I H E S V S.
FRATRIBVS SVIS AVGVSTINEN.
Cœnobii Vuittembergen. Gratiam &
pacem Christi.

Occasio huius
cōmencij.

SIGNIFICATVM est mihi, Fratres ca-
ris. & literis & uerbis am̄ corum, cepisse uos
primos omnium, in uestra congregatio-
e abusum illum missarum, quas uocant, ab-
rogare. Quæ res etsi gaudio non mediocri
me affecit. ut qui hoc argumento cognos-
cam, nō esse in uobis uerbum Christi ocie-

Difficile con-
scientiā a præ-
sumptis opti-
mionibus uin-
dicare.

sum, tamen, ut nihil satis facit pia charitas, mixto timore sol-
licitari cepi, ne forte non omnes pari constantia & libera con-
scientia arduam hanc rem tentetis. Ut enim omittam, quæ in-
dies moluntur pontifices idolorum & sacerdotes Baal ad ter-
rendos infirmos fide, dum alius erigit scædas indulgentiarum
ballas, & fraternitatum ludibria, alius sacerdotes conjugatos
captiuar, alius alia monstra parit, nullus autem non pessima
alit. Quid hoc putabitis fore, quod præ omnibus hominibus
in mundo pessime estis audituri, ut qui omnia, tam pauci, di-
uina & humana ausi sitis inuolare? Quæ sacrilegia & quæ fla-
gitia & quæ scelera non iactabunt in uos etiam ii, qui sibi & aliis
graues, prudentes, piique uidentur? Magnū est certe tot seculo-
rum consuetudini, tantæ multitudinis sensui, tantorumq; au-
toritati reluctari, & eorum murmura, opprobria, iudicia sur-
dis auribus præterire, & quandam inuictam scyllam, his latra-
ribus, procellis, uentis non aliquando quieturis obiectare. Si
estis ædificati supra firmā petram, sat scio, frustra flaturos hos
uentos, frustra impetum factura hæc flumina. Quod si supra
arenam, statis, quāta uobis obsecro impendet ruina? Accedit
ad hæc, quod ego quotidie in meipso experior, quā difficile sit
conscientiam longo impietatis usu uexatam, ad sanam pieta-
tis scientiam reuocare & infirmitatem eius sanare. Quot, rogo,
medicamentis & quā robusta resina Galaad, quā potentibus &
euidētibus scripturis meam ipsius conscientiam uix dum sta-

billui, ut auderem unus contradicere Papæ, & credere eum esse
Antichristum, Episcopos esse eius Apostolos, Academijs esse
eius lupanaria & Quoties mihi palpauit tremulum cor, & re-
prehendens obiecit eorum fortissimū & unicū argumentum.
Tu solus sapijs & Tot ne errant uniuersi & tanta secula ignorau-
erunt & Quid si tu erres & tot tecum in errorem trahas damnan-
dos æternaliter? Et tandem confirmauit me uerbis suis certis &
fidelibus Christus, ut iam nec tremat nec palpet, sed insultet cor
meū his papisticis argumentis, non aliter atq; tutissimū litus,
minaces & tumidas procellas ridet. Hac & experientia & cogita-
tione cum moueret, consiliū mihi fuit hanc ad uos Epistolam
mittere, ad firmandos & consolandos eos qui forte inter uos
adhuc infirmi, impetum terrentis aduersarii, & trepidantis cō-
scientiæ ferre nequeūt. Ea. n. certitudine & fiducia tentandū est,
quod præstitiistis, ut nō modo totius mundi iudicia, pro fo-
lis leuibus & summis aristis habeamus, sed & armati simus in
morte, aduersus portas inferi quin etiam aduersus iudiciū ten-
tantis dei pugnare, & cū Iacob contra deū præualere. Mundi. n.
uoces oclusis auribus utcumq; etiā infirmiores contemnere po-
ssunt. At conscientia quis occludet, ne Satanā, ne iudicium dei
sentiat & Mundus nos insanos & improbos tantū sonabit, nō fa-
ciet. At cōscientia infinitis modis dānatos faciet, nisi uerbo dei
certo, potenti & salutarī fuerit undiq; munita, hoc est, supra pe-
trā ædificata. Hæc est illa certitudo infallibilis, quā quærimus.
Pergemus itaq; in missas istas priuatas, singularem tractatū ede-
re, profuturū & alijs, qui uolent. Video. n. ea quæ antea scripsi,
resistentibus idolorū Episcopis, nō satis mouere, ut toties repe-
tendū erigendūq; sit uerbū ueritatis, quoties illi papyri carnifi-
ces damnāt & opprimunt. Rogemus autē dominū, ut mittat
operarios in messem suā, & angelos suos, qui colligāt de regno
eius omnia scandala. Multa. n. sunt ualde, sed nūc nobis unum
istud insigne petiē, quod si tulerimus, non unū tulerimus, cū
sit ferme caput omniū. Dominus Ihesus confortet & conseruet
sensus & corda uestra in fide nō ficta & caritare non simulata,
Amen. Ex Eremo die omniū sanctorum M. D. XXI.

Conscientiam
obfirmanda
uero dei cō-
tra portas in-
feri.

Ali